

CH

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI**

03

MAARIFA YA JAMII

Muda: Saa 1: 30

Alhamisi, 10 Septemba 2015 asubuhi

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenye maswali **hamsini (50)**.
2. Jibu maswali **yote** katika kila sehemu.
3. Soma maelekezo yote yaliyoko katika **karatasi maalum ya kujibia (OMR)** na kujaza taarifa zote.
4. Andika **Namba yako ya Mtihani** kisha **weka kivuli** kwenye **tarakimu** za namba hiyo mahali panapohusika kwenye karatasi yako ya kujibia.
5. **Weka kivuli** katika herufi ya jibu sahihi kwa kila swali katika karatasi yako ya kujibia uliyopewa, kwa mfano kama jibu sahihi ni A weka kivuli kama ifuatavyo:

A	B	C	D	E
----------	----------	----------	----------	----------

6. Ukigundua kuwa herufi uliyowekea kivuli **si jibu sahihi** futa kivuli hicho kwa umakini kwa kutumia **kifutio safi** kabla ya kuweka kivuli katika herufi mpya.
7. Tumia **penseli ya HB** tu.
8. Simu za mkononi **haziruhusiwi** ndani ya chumba cha mtihani.

SEHEMU A: URAIA

Chagua jibu sahihi kisha weka kivuli katika herufi ya jibu lililo sahihi mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

1. Mwenyekiti wa kikao cha maendeleo katika Kata ni
A Diwani wa Kata
B Afisa Huduma za Ugani
C Afisa Maendeleo wa Kata
D Mratibu Elimu wa Kata
E Afisa Mtendaji wa Kata.
2. Halmashauri za Wilaya, Miji, Manispaa kwa pamoja zipo chini ya
A Bunge la Tanzania
B Serikali za Mitaa
C Serikali Kuu
D Wabunge wa kuchaguliwa
E Chama Tawala.
3. Jukumu la kutunga sheria ndogondogo katika Halmashauri ya Wilaya ni la
A Mkuu wa Wilaya
B Afisa Sheria na Usalama wa Wilaya
C Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri
D Baraza la Madiwani
E Wabunge wa Wilaya husika.
4. Kati ya alama zifuatazo ni ipi inapatikana katika bendera ya Rais?
A Nyundo.
B Pembe za Ndovu.
C Nembo ya Taifa.
D Ramani ya Tanzania.
E Ramani ya Afrika.
5. Katika Nembo ya Taifa alama inayowakilisha maliasili ya taifa ni
A mlima Kilimanjaro
B mkuki
C karafuu
D pembe za ndovu
E mawimbi ya bahari.
6. Ni muhimu kwa wapiga kura wenye sifa kushiriki katika uchaguzi wa Rais na Wabunge kwa sababu
A ni njia ya amani ya kubadili uongozi wa nchi
B ni njia pekee ya kuimarisha utandawazi
C ni kanuni ya kuimarisha mshikamano
D ni kanuni ya mfumo wa vyama vingi
E ni njia pekee ya kuleta mabadiliko ya Katiba ya nchi.
7. Kuzingatia sheria, haki za binadamu, ukweli na uwazi, na uhuru wa vyombo vya habari ni misingi ya
A urasimu
B utawala wa sheria
C ujamaa wa kiafrika
D demokrasia ya uwakilishi
E utawala bora.
8. Ipi kati ya orodha zifuatazo inawakilisha makundi ya kutetea haki za wanawake Tanzania?
A UWT, TAWLA na TAMWA.
B TAMWA, TGNP na TAWLA.
C MEWATA, TGNP na TAWLA
D UWT, TGNP na TAMWA.
E MEWATA, TGNP na UWT.

9. Jukumu la kuwalinda raia wa Tanzania na mali zao lipo mikononi mwa
 A Jeshi la Wananchi la Tanzania B Idara ya Usalama wa Taifa
 C Jeshi la Magereza D Jeshi la Mgambo
 E Jeshi la Polisi.
10. Jeshi la Wananchi wa Tanzania (JWTZ) lilianzishwa mwaka
 A 1961. B 1962. C 1964. D 1963. E 1965.
11. Ni muhimu kwa Tanzania kuendeleza lugha ya Kiswahili kwa sababu ni lugha
 A inayozungumzwa na watu wengi Afrika ya Mashariki
 B ya mawasiliano katika Umoja wa Mataifa
 C ya kufundishia shuleni
 D inayowaunganisha watanzania
 E ya mawasiliano katika Bunge la Tanzania.
12. Zipo aina tatu za mipango ya uchumi ambayo ni mipango ya
 A miaka kumi, kumi na tano na ishirini na tano
 B Taifa, Mkoa na Wilaya
 C kilimo, biashara na viwanda
 D muda mrefu, dharura na muda mfupi
 E muda mfupi, muda wa kati na muda mrefu.
13. Moja ya athari mbaya ya utandawazi kwa Tanzania ni
 A kuongezeka kwa idadi ya wageni nchini
 B kumomonyoka kwa maadili katika jamii
 C kuongezeka kwa uhasama baina ya vyama vya siasa
 D kuongezeka kwa uhuru wa vyombo vya habari
 E ongezeko la matumizi ya teknolojia ya habari.
14. Utawala wa sheria maana yake ni
 A wananchi kujichukulia sheria mkononi B polisi kuadhibu wanaovunja sheria
 C sheria kuchukua mkondo wake D mahakama kukamata wanaovunja sheria
 E mamlaka ya Mahakama kutunga sheria.

SEHEMU B: HISTORIA

Chagua jibu sahihi kisha weka kivuli katika herufi ya jibu sahihi mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

15. Familia hujumuisha
 A marafiki, watoto na ndugu B baba, mama na watoto
 C majirani, ndugu na watoto D majirani, watoto na marafiki
 E baba, mama na majirani.
16. Mahitaji ya lazima ya familia ni pamoja na
 A chakula, malazi na magari B chakula, mavazi na televisheni
 C mavazi, malazi na chakula D chakula, malazi na televisheni
 E mavazi, chakula na magari

17. Binadamu wa kale alianza kilimo na ufugaji katika zama za
 A kati za mawe B mwisho za mawe
 C mwanzo za mawe D chuma
 E shaba.
18. Michoro ya mapangoni iliyoko Kondoia Irangi inasadikiwa kuchorwa wakati wa zama za
 A mwanzo za mawe B kati za mawe
 C mwisho za mawe D chuma
 E ugunduzi wa moto.
19. Mkataba wa kufunga soko la watumwa la Zanzibar ulisainiwa mwaka
 A 1822 B 1845 C 1885 D 1884 E 1873.
20. Moja ya faida ya uhusiano wa kibiashara kati ya Tanganyika na jamii nyingine ilikuwa
 A kukua kwa miji ya pwani ya Afrika Mashariki kama Kilwa na Lagos
 B kukua kwa dola za Afrika Mashariki kama vile Buganda na Songhai
 C kupatikana kwa bidhaa zilizokuwa hazizalishwi nchini
 D kuingizwa kwa silaha Tanganyika
 E kukomeshwa kwa biashara ya utumwa.
21. Nani alikuwa Gavana wa kwanza wa Kijerumani katika Tanganyika?
 A Julius Von Soden. B Albert Von Rechenberg.
 C Herman Von Wissman. D Friedrich Von Schele.
 E Carl Peters.
22. Mwanzilishi wa Mfumo wa utawala wa mlango wa nyuma katika Afrika alikuwa
 A Horace Byatt B Fredrick Lugard
 C Richard Turnbull D Donald Cameroon
 E Edward Twinning.
23. Mkutano wa Berlin wa mwaka 1884-1885 uliitishwa na
 A Carl Peters B Johann Krapf
 C Henry Stanley D David Livingstone
 E Otto Von Bismarck.
24. Tanganyika na Zanzibar ziliungana mwaka
 A 1964 B 1961 C 1962 D 1977 E 1963.
25. Azimio la Arusha lililenga
 A kuboresha maisha ya matajiri vijijini
 B kutaifisha mali za wazungu na kuzigawa kwa maskini
 C kupunguza tofauti ya kipato miongoni mwa raia
 D kukomesha ubaguzi wa rangi nchini
 E kudumisha amani katika nchi jirani.
26. Ipi kati ya nchi zifuatazo ilipata uhuru kwa njia ya vita?
 A Zimbabwe. B Tanganyika. C Ghana.
 D Malawi. E Zambia.

27. Lengo mojawapo la kuanzishwa kwa UNO lilikuwa
 A kuunganisha nchi zinazoendelea B kuleta umoja wa Waafrika
 C kupinga ukoloni mamboleo D kudumisha amani
 E kutengeneza silaha bora.
28. Mji wa Katanga ulikuwa maarufu kwa utoaji wa
 A dhahabu B shaba C ulanga D almasi E petroli.
29. Kabla ya utawala wa Waingereza, Zanzibar ilikuwa ikitawaliwa na
 A Kansela B Gavana C Malkia
 D Sultani E Mtemi.
30. Kampuni ya biashara ya Kijerumani ilishindwa kuitawala Tanganyika kutokana na
 A kuja kwa Wareno B upinzani kutoka kwa Waafrika
 C miundombinu bora iliyokuwepo D mikataba ya ulaghai
 E kuondoka kwa Waingereza.
31. Utafutaji wa njia ya kwenda India ulifadhiliwa na
 A Vasco Da Gama B Bartholomew Diaz
 C Cecil Rhodes D Mfalme Henry
 E Henry Stanley.
32. Soko kuu la watumwa Afrika Mashariki lilikuwa
 A Zanzibar B Mombasa C Kilwa D Bagamoyo E Nairobi.

SEHEMU C: JIOGRAFIA

Chagua jibu sahihi kisha weka kivuli katika herufi ya jibu sahihi mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

33. Nchi ya Japani ina uwezo wa kufanya biashara kuliko Tanzania kwa sababu ina
 A watu wengi zaidi B eneo kubwa la biashara
 C shule nyingi za biashara D teknolojia ya juu zaidi
 E wafanyabiashara wengi zaidi.
34. Mchoro mkato wa ramani huonesha
 A mazao na mazingira B sura ya nchi
 C mazingira ya eneo husika D hali ya hewa
 E makazi ya watu na shughuli za kiuchumi.
35. Mlima mrefu kuliko yote barani Afrika ni
 A Drakensburg B Everesti C Atlasi
 D Kenya E Kilimanjaro.

36. Moja kati ya zifuatazo ni sifa za picha
 A kimo halisi huonekana
 B sehemu zake zote huonekana
 C umbo linaweza kupunguzwa au kuongezwa
 D rangi halisi ya kitu haionekani
 E rangi ya picha haiwezi kubadilishwa.
37. Kuongezeka kwa kina cha maji ya bahari kutokana na kuyeyuka kwa barafu katika ncha za kaskazini na kusini kunaweza kusababisha
 A Wavuvi kuzama baharini
 B Uharibifu wa maeneo ya pwani
 C Upungufu wa samaki
 D Mvua za el-nino
 E Kutokea kwa tsunami.
38. Ikiwa ni saa 12:00 jioni Tanzania ambayo ipo nyuzi 45 mashariki, itakuwa saa ngapi Rwanda ambayo ipo nyuzi 30 mashariki?
 A 1:00 usiku
 B 2:00 usiku
 C 11:00 jioni
 D 12:00 jioni
 E 10:00 jioni.
39. Madhara gani kati ya yafuatayo yanatokana na mlipuko wa volkeno?
 A Kuharibika kwa miundo mbinu.
 B Kupungua kwa eneo la kilimo.
 C Ongezeko la maradhi ya ngozi.
 D Ongezeko la mvua za El-nino.
 E Kuongezeka kwa ukame.
40. Nchi ipi ni maarufu kwa uundaji wa meli duniani?
 A Urusi.
 B Uingereza.
 C Japani.
 D Ufaransa.
 E Canada.
41. Uelekeo wa sehemu katika ramani hubainishwa kwa kutumia
 A Dira
 B Fremu
 C Skeli
 D Ufunguo
 E Jina la ramani
42. Bahari ya Hindi ipo upande gani wa Tanzania?
 A Kusini.
 B Kaskazini.
 C Magharibi.
 D Mashariki.
 E Kusini magharibi.
43. Uoto unaoathiri mazingira ya ziwa Victoria ni
 A nyasi ndefu
 B vichaka
 C mikoko
 D miiba
 E magugu maji.
44. Uoto unaopatikana katika eneo la ikweta ni
 A uoto wa savana
 B vichaka vyenye nyasi ndefu
 C misitu minene
 D misitu minene na nyasi fupi
 E vichaka na nyasi fupi.
45. Ziwa lenye kina kirefu zaidi Afrika ya Mashariki ni
 A Natron
 B Turkana
 C Viktoria
 D Tanganyika
 E Nyasa.
46. Kitu muhimu katika ramani kinachotumika kuonesha uwiano wa umbali katika ramani na umbali halisi kwenye ardhi huitwa
 A Kipimio
 B Dira
 C Ufunguo
 D Fremu
 E Jina la ramani.

47. Nishati gani kati ya zifuatazo inaweza kusababisha uharibifu wa mazingira?
A Jua. B Upepo. C Maji.
D Mkaa. E Kinyesi cha wanyama.
48. Ufugaji wa kisasa wa wanyama huzingatia nini?
A Utamaduni wa jamii. B Ubora wa wanyama na mazao yao.
C Kuwapo kwa ardhi ya kutosha. D Mbuga za asili za kulishia mifugo.
E Hali ya hewa.
49. Majira ya mwaka hutoka kutokana na
A kupatwa kwa mwezi B mwezi kuizunguka dunia
C dunia kulizunguka jua D kupatwa kwa jua
E kuongezeka kwa joto.
50. Mikoa ipi ina mashamba makubwa ya chai?
A Pwani na Iringa. B Ruvuma na Morogoro.
C Morogoro na Iringa. D Kilimanjaro na Mbeya.
E Mbeya na Iringa.